

Aktuel forskning om covid-19

AKTUEL FORSKNING OM COVID-19

Aktuel forskning om covid-19

Formålet med denne sammenfatning er at give et overblik og forslag til, hvor man kan læse mere om psykisk sygdom og covid-19. Vi anbefaler, at man først og fremmest læser de artikler, der er granskede af myndigheder og forskningsinstitutter samt at følge de nationale retningslinjer for udredning og behandling.

Forskningsoversigter og rapporter:

- Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) i Sverige har påbegyndt et arbejde med løbende at evaluere studier inden for behandling og rehabilitering af patienter med senfølger efter covid-19. SBU sorterer studierne ud fra forskellige symptomer, fx angst, depression, hjernetræthed samt problemer med lugte- og smagssansen. Indtil nu er der kun en brøkdel af flere tusinde gennemgåede artikler, som anses for at have en tilstrækkelig lav risiko for systematiske fejl: https://www.sbu.se/sv/publikationer/sbubereder/postcovid_levande_oversikt/
- En gennemgang af forskningen omkring de konsekvenser, som covid-19 har haft på velfærd, ligestilling, levevilkår og livskvalitet. Gennemført i 2021 af Folkehelseinstituttet (FHI) i Norge: <https://www.fhi.no/globalassets/dokumenterfiler/rapporter/2021/skandinavisk-covid19-forskning.pdf>
- Hvordan har pandemien påvirket den danske befolknings mentale helbred? Her er en rapport fra Syddansk Universitet, SDU: https://www.sdu.dk/da/sif/rapporter/2021/betydningen_af_covid19_krisen
- En rapport fra Europaparlamentet om pandemiens effekter på den mentale sundhed i EU. Den beskriver bl.a., hvordan pandemiens forskellige faser skaber forskellige former for indvirkning på det mentale helbred: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIEF/2021/696164/EPRS_BRI\(2021\)696164_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIEF/2021/696164/EPRS_BRI(2021)696164_EN.pdf)
- Norsk forskningsoversigt med studier og evidens for forskellige problemstillinger, fx prævalens for asymptomatisk covid-19 og interventioner ved intensivpleje: https://www.nornesk.no/forskningskart/NIPH_mainMap.html

AKTUEL FORSKNING OM COVID-19

- Den svenske Socialstyrelsen har analyseret, hvordan børne- og ungdomspsykiatrien er blevet påvirket af covid-19 ud fra problemstillinger om effekter på produktion, køer og ventetider: <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-6-7429.pdf>
- Rapport om, hvordan unge mennesker i EU er blevet påvirket af pandemien: https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef20036en.pdf
- WHO har samlet materiale, som kan være til hjælp og støtte i arbejdet med mental sundhed og psykosocial støtte under pandemien: <https://www.euro.who.int/en/health-topics/noncommunicablediseases/mental-health/data-and-resources/mental-health-and-covid-19>
- "WHO European Framework for Action on Mental Health" har offentliggjort et handlingsforslag for årene 2021-2025 ud fra de negative konsekvenser, som pandemien har haft på mental sundhed i EU. Forslagene omfatter mulige forandringer i den behandling, man tilbyder patienter, men også det vigtige i at ansætte og uddanne kompetente medarbejdere: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/344609/WHO-EURO2021-3147-42905-59865-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Gennemgang af forskning om konsekvenserne af covid-19 for mental sundhed hos børn og unge: <https://acamh.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/camh.12501>
- Metaanalyse af studier, som behandler den indvirkning, som social isolering og ensomhed har haft på mental sundhed hos børn og unge: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0890856720303373>

Svenske, norske og danske studier

- Gennemgang af forskning om konsekvenserne af covid-19 for mental sundhed hos børn og unge: <https://acamh.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/camh.12501>
- Metaanalyse af studier, som behandler den indvirkning, som social isolering og ensomhed har haft på mental sundhed hos børn og unge: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0890856720303373>

AKTUEL FORSKNING OM COVID-19

- Systematisk gennemgang og metaanalyse af forskning om udmattelse og nedsat kognitiv funktion 12 måneder efter en covid-19-diagnose: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8715665/>
- Identificering af potentielle sårbarhedsfaktorer for uro og nedsat livskvalitet i den generelle befolkning under covid-19-pandemien i Norge: <https://link.springer.com/article/10.1186/s12889-021-10927-1>
- Studie om forekomst af depressions- og angstsymptomer hos voksne i Norge under pandemien: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/2167702621994545>
- Longitudinalt studie om forandringer forbundet med psykisk sundhed hos norske unge i alderen 13-16 år i perioden februar 2019 til juni 2020: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3727297
- Norsk studie om de psykosociale konsekvenser af pandemien for unge i alderen 13-18 år: https://www.researchgate.net/publication/351863426_A_nationwide_study_of_adolescent_psychosocial_well-being_one_year_after_the_outbreak_of_the_COVID-19_pandemic
- Longitudinalt, svensk studie af konsekvenserne af covid-19-pandemien på sundhed og trivsel hos personer med tidligere eller nuværende spiseforstyrrelser: <https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2021.03.29.21254526v1.full>
- Svensk studie om fysisk og mental sundhed samt behov for psykiatrisk opfølgning i den tidlige fase af pandemien hos patienter med alvorlige psykiske sygdomme: <https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2020.11.10.20229039v1.full>
- Longitudinalt studie om forandringer knyttet til mental sundhed hos voksne i Danmark: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8460161/>
- Analyse af depressions- og angstsymptomer hos gravide kvinder i Danmark: https://aura.abdn.ac.uk/bitstream/handle/2164/15944/Overbeck_et_al_SJPH_DepressionAndAnxiety_Symptoms_AAM.pdf?sequence=1

AKTUEL FORSKNING OM COVID-19

Internationale studier

- Metaanalyse af forekomsten af stress, angst og depression i en generel population under pandemien: <https://globalizationandhealth.biomedcentral.com/track/pdf/10.1186/s12992-020-00589-w.pdf>
- Studie om prævalens af depression og angstsyndrom i 204 forskellige lande i 2020 som følge af pandemien: <https://www.thelancet.com/action/showPdf?pii=S0140-6736%2821%2902143-7>
- Artiklen diskuterer større ensomhed som følge af covid-19. En rapport med løsningsforslag til at mindske ensomheden i USA:
https://static1.squarespace.com/static/5b7c56e255b02c683659fe43/t/6021776bdd04957c4557c212/1612805995893/Loneliness+in+America+2021_02_08_FINAL.pdf
- Konsekvenser af pandemien på mental sundhed og konsekvenser for klinisk praksis:
<https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridgecore/content/view/E2826D643255F9D51896673F205ABF28/S0924933820000358a.pdf/theconsequences-of-the-covid-19-pandemic-on-mental-health-and-implications-for-clinicalpractice.pdf>
- World Happiness Report 2021: <https://worldhappiness.report/ed/2021/>